# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

**Державний обліковий номер:** 0825U001301

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 18-04-2025

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Козярук Аліна Ігорівна

2. Alina Koziaruk

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3327-9410

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** ні

**Шифр наукової спеціальності:** 035

**Назва наукової спеціальності:** Філологія

**Галузь / галузі знань:** гуманітарні науки

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Філологія

**Дата захисту:** 06-06-2025

**Спеціальність за освітою:** Філологія

**Місце роботи здобувача:** Вище професійне училище №36 с. Балин Хмельницької області

**Код за ЄДРПОУ:** 26294370

**Місцезнаходження:** вул. Центральна 1, с. Балин, Дунаєвецький р-н., 32440, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 8540

**Повне найменування юридичної особи:** Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125616

**Місцезнаходження:** вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125616

**Місцезнаходження:** вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 17.01.27

**Тема дисертації:**

1. Вербалізація авторського сприйняття довкілля в українському художньому тексті постмодерну: стилістично-семантичний та експресивний аспекти

2. Verbalisation of the author's perception of the environment in the Ukrainian postmodern literary text: stylistic, semantic and expressive aspects.

**Реферат/анотація:**

1. Козярук Аліна Ігорівна. Вербалізація авторського сприйняття довкілля в українському художньому тексті постмодерну: стилістично-семантичний та експресивний аспекти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Кам’янець-Подільський, 2025. 182 с. Актуальність теми дослідження визначена його входженням до загального ряду лінгвістичних досліджень, що відображає особливе зацікавлення сучасного українського мовознавства глобальною проблемою структурування

людських знань про світобудову через вербалізацію їх у мові/мовленні, тексті та дискурсі. У межах когнітивного підходу розглядаємо особливості мовної структури авторської репрезентації світобудови та різних знань у мовній картині світу українських письменників-постмодерністів та способи концептуальної організації знань в процесі побудови та декодування художніх текстів. В українському мовознавстві очікується опис ментальних уявлень про мовні знання та їх конкретне застосування, а також аналіз реакції суспільства та мовної особистості на суспільні, культурологічні, ціннісні, лінгвістичні процеси кінця XX - початку XXI ст. Мета роботи – простежити основні тен¬денції в репрезентації світобудови в художніх текстах українського постмодерного дискурсу, здійснити семантичний аналіз особливостей індивідуального сприйняття колірної картини світу, особливостей інтимізації в текстах сучасних письменників, з'ясувати втілення функції іронічного світобачення й дати оцін-ку лексико-семантичним засобам сучасних українських текстів, виявити оцінно-експресивний ефект, таким чином, вербалізувати сітку координат ціннісних орієнтацій сучасного бачення довкілля авторами задекларованої прози. Мета дисертації зумовлює виконання таких завдань: • виявити на матеріалі сучасної української прози початку XXI ст. тенденції в побудові бачення світу письменниками постмодерну та особливості вербалізації авторських інтенцій; • розкрити поняття «індивідуального стилю автора» та «індивідуальної авторської картини світу»; • визначити механізми створення індивідуального колірного ефекту в сучасній прозі; • проаналізувати засоби категорії інтимізації, уживані авторами-постмодерністами; • виявити та проаналізувати запозичення з іноземних мов, зокрема англійської та визначити їх місце у словниковому складі сучасної прози, пояснити поняття «моди» в мові; • проаналізувати квантифікаційну визначеність лексем, використаних авторами в синкретичних якісно-кількісних і предметних номінаціях; • дослідити процес формування семантико-іронічних конотацій у прозі вибраних письменників-постмодерністів. Об'єкт дослідження – творчість письменників початку XXI століття. Предмет дослідження – засоби вербалізації авторського сприйняття довкілля в сучасному художньому дискурсі, ментальних структур, що об'єктивуються в соціальній діяльності людини та художніх текстах сучасних українських письменників. Джерелом відбору матеріалу постали твори сучасних українських письменників Марини Гримич «Варфоломієва ніч», «Егоїст», Галини Вдовиченко «Найважливіше – наприкінці», «Бора», Надійки Гербіш «Теплі історії до кави», Тамари Горіха Зерня «Принцип втручання», Лариси Денисенко «Танці в масках» Ксенії Заставської «STECK. Мереживо життя», Братів Капранових «Забудь-річка», Ірени Карпи «Добрі новини з Аральського моря», Людмили Когут «Країна розбитих сердець», Марії Матіос «Чотири пори життя», «Нація. Одкровення», Ольги Слоньовської «Дівчинка на кулі», написаних у проміжках 2002 – 2024рр. Наукова новизна результатів дослідження визначається тим, що в ній уперше проводиться комплексний аналіз процесів репрезентації авторського світобачення в сучасній українській прозі з позиції створення загальної моделі сприйняття довкілля на основі накладання часткових умонастроїв окремих письменників. На новому когнітивному матеріалі виявлено основні текстові категорії, що функціюють в художньому дискурсі, визначаються основні засоби оцінно-експресивного забарлення сучасних творів. Новим визначаємо побудову авторських мовних координат вербалізації мовної картини світу в репрезентованих творах. Теоретичне значення роботи полягає в напрацюванні комплексного підходу до проблеми авторського сприйняття довкілля та його вербалізації в художньому дискурсі письменників-постмодерністів. Опрацьовані питання пов'язані з питанням декодування тексту а також з поняттям контексту, що має етнометодологічну орієнтацію. Робота спрямована на пошук та виявлення фонових знань щодо певних аспектів сприйняття довкілля. Результати дослідження висвітлено у вступі, трьох розділах і висновках.

2. Koziaruk Alina. Verbalisation of the author's perception of the environment in the Ukrainian postmodern literary text: stylistic, semantic and expressive aspects. Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the speciality 035 Philology. Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University, Kamianets-Podilskyi, 2025. 182 p. The relevance of the research topic is determined by its inclusion in the general range of linguistic studies, which reflects the special interest of modern Ukrainian linguistics in the global problem of structuring human knowledge about the universe through its verbalisation in language/speech, text and discourse. Within the framework of the cognitive approach, we consider the peculiarities of the linguistic structure of the author's representation of the universe

and various knowledge in the linguistic picture of the world of Ukrainian postmodern writers and the ways of conceptual organisation of knowledge in the process of constructing and decoding literary texts. In Ukrainian linguistics, a description of mental representations of linguistic knowledge and their specific application is expected, as well as an analysis of the reaction of society and the linguistic individual to the social, cultural, value, linguistic processes of the late XX - early XXI centuries. The purpose of the study is to trace the main trends in the representation of the universe in the literary texts of Ukrainian postmodern discourse, to carry out a semantic analysis of the peculiarities of individual perception of the colour picture of the world, the peculiarities of intimation in the texts of contemporary writers, to find out the embodiment of the function of ironic worldview and to evaluate the lexical and semantic means of contemporary Ukrainian texts, to identify the evaluative and expressive effect, thus verbalising the grid of coordinates of value orientations of the modern vision of the environment by the authors of the declared prose. The purpose of the dissertation determines the following tasks: • to identify, using the material of contemporary Ukrainian prose of the early XXI century, trends in the construction of the vision of the world by postmodern writers and the features of the verbalization of authorial intentions; • to reveal the concepts of “individual author's style” and “individual author's picture of the world”; • to identify the mechanisms of creating an individual colour effect in modern prose; • to analyse the means of the category of intimation used by postmodern authors; • to identify and analyse borrowings from foreign languages, in particular English, and determine their place in the vocabulary of modern prose, to explain the concept of “fashion” in the language; • to analyse the quantification certainty of the lexemes used by the authors in syncretic qualitative, quantitative and subject nominations; • to explore the process of formation of semantic and ironic connotations in the prose of selected postmodernist writers. The object of the study is the works of writers of the early XXI century. The subject of the study is the means of verbalising the author's perception of the environment in modern artistic discourse, mental structures objectified in human social activity and literary texts by contemporary Ukrainian writers. The source of the material selection was the works of contemporary Ukrainian writers Maryna Hrymych ‘Bartholomew's Night’, ‘Egoist’, Halyna Vdovychenko ‘The Most Important is at the End’, ‘Bora’, Nadiyka Herbish ‘Warm Stories for Coffee’, Tamara Horikha Zernia ‘The Principle of Intervention’, Larysa Denysenko ‘Dancing in Masks’, Ksenia Zastavska ‘STECK. The Lace of Life’, Kapranov Brothers “Forget River”, Irena Karpa “Good News from the Aral Sea”, Liudmyla Kohut “The Country of Broken Hearts”, Maria Matios “Four Seasons of Life”, ’Nation. Revelations, and Olga Slonievska “The Girl on the Balloon”, written between 2002 and 2024. The scientific novelty of the research results is determined by the fact that it is the first to conduct a comprehensive analysis of the processes of representation of the author's worldview in contemporary Ukrainian prose from the standpoint of creating a general model of perception of the environment based on the superposition of partial mindsets of individual writers. The new cognitive material revealed the main text categories functioning in artistic discourse, and defined the main means of evaluative-expressive coloring of modern works. The construction of the author's linguistic coordinates of verbalisation of the linguistic picture of the world in the presented works is defined as new. Theoretical significance of the work lies in the development of a comprehensive approach to the problem of the author's perception of the environment and its verbalisation in the artistic discourse of postmodern writers.

### Державний реєстраційний номер ДіР:

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### Публікації:

- 1.Марчук Л., Козярук А. Оцінна вербалізація топонімів в сучасному українському художньому дискурсі. Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство. Вип 29, том 3, 2020. С. 15–20. DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/29.209542.
- 2. Козярук А. Локалізація об'єкта на шкалі часу: вербалізація авторської осі «МИНУЛЕ/ТЕПЕРІШНЄ/МАЙБУТНЄ». Закарпатські філологічні студії. Випуск 33 Том 1. Ужгород, 2024. С. 56–59. DOI https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.33.1.9.
- 3. Козярук А. Кількісно-семантичні текстові побудови: когнітивно-прагматична інтерпретація. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Філологія Випуск 1(11), 2024. С. 26–30. DOI https://doi.org/10.32689/maup.philol.2024.1.5.
- 4. Козярук А. Авторська інтерпретація онімного простору в романі Анастасії Левкової «За Перекопом є земля». Іван Огієнко та сучасна наука та освіта: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Вип. 21. С. 24–29 http://ohiienko.kpnu.edu.ua/article/view/322000. DOI: 10.32626/2309-7086.2024-21.24–29.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Марчук Людмила Миколаївна

2. Liudmyla Marchuk

**Кваліфікація:** д. філол. н., професор, 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9022-2103

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125616

**Місцезнаходження:** вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Турко Ольга Василівна

2. Olha V. Turko

**Кваліфікація:** к. філол. н., доц., 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4178-0483

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кондратенко Наталія Василівна

2. NATALIIA KONDRATENKO

**Кваліфікація:** д. філол. н., професор, 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9589-7716

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шевчук Зореслава Сергіївна

2. Zoreslava Shevchuk

**Кваліфікація:** к. філол. н., 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9309-5517

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125616

**Місцезнаходження:** вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Беркещук Інна Степанівна
2. Inna S. Berkehchuk

**Кваліфікація:** к. філол. н., доц., 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4772-7480

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125616

**Місцезнаходження:** вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VIII. Заключні відомості

| | |
|---|---|
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** | Рарицький Олег Анатолійович |
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** | Рарицький Олег Анатолійович |
| **Відповідальний за підготовку облікових документів** | Дмитрецька Любов Іванівна |
| **Реєстратор** | УкрІНТЕІ |
| **Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** | Юрченко Тетяна Анатоліївна |